

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főutca, 203. sz. 2.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főutca 2. sz.

Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben hához küldve:

Egy évre	5	frt	—	kr.
Félévre	2	"	50	"
Negyedévre	1	"	25	"

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhásbós petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Dr. Tóth Miklós.

Az eperjesi g. kath. püspöki lakon fekete zászló leng. Halottja van az egyháznak! Aki csak rövid néhány évig volt közöttünk, akit e rövid néhány év alatt tanultunk becsülni, azt a halál kiragadta az élők sorából. Fölkereste őt is, nem kerdve azt, tett-e jót és mennyit — ember volt, meg kellett halnia. A természet rendje ez, a soha nem változó, kérelhetetlenségében is egyforma természet rendje. És a míg száz meg száz érdemtelten örül az életnek, addig az, aki legjobban tudott életében használni, jót tenni — annak nemes homlokára tette rá a halál hideg, fagyos kezét. Az a hat esztendő, a mely alatt Tóth Miklós püspöke volt ez egyházmegyének, sok árvának törölte le keserű könyveit, sok szegénynek adott segítséget. Amikor a gyász-lobogó nem fog többé a püspöki lak homlokzatán lengeni, amikor régi helyére kerül, annak emléket, akinek halálát e lobogó jelenti, felujtja az emlékezet, a mely örök emléket állít a jótévő főpapnak. Az az osztatlan tisztelet és becsülés, melyben Tóth Miklós részesült, nem fogja feledésbe hagyni menni az ő nevét, s meg vagyunk győződve, hogy mindenki sajnálni fogja a nemes lelket, a mely porhüvelyét elhagyta, s most már ott fenn a csillagok fölött számol be jó tetteivel az örök bírónak.

Dr. Tóth Miklós született 1833. augusztus 13-án Munkácsen. Atyja g. kath. kántor volt Szathmáron, ahol Tóth Miklós iskoláit is végezte. Szorgalma által volt képes iskoláit végezni, mert alig képzelhető, hogy atyja képes lett volna őt istápolni.*) Hogy aztán a theologiai pályára lépessen, 1851. és 1852-ben irnokoskodott, az ungvári püspöki irodában. Egy évvel később, tehát 1853-ban Budapestre ment, hol az egyetemen a theologiat hallgatta; ilyen minőségben ott volt 1857-ig, és még ugyanezen évben elnyerte a szolvai segédlelkézi állomást, s pappá 1857. évi decz. 18-án szentelték föl. Ezután a bécsi Szt. Agoston-úr címzett felsőbb papképző intézetbe küldték, ahol 1860-ig volt és ugyanezen év június havában lön hittudorára. 1860-tól 1863-ig az ungvári semináriumi lelki igazgatójává lön. 63-tól 72-ig theologiai tanár volt s 72-ben a budapesti egyetemen erkölcsi tanári katedrát foglalt el. Ez állásban három évig működött buzgalommal, s 1875-ben a munkácsi egyházmegye kanonokává nevezetett ki, az egyetemi tanári fizetés fönttartásával, s mint ilyen egyszersmind a semináriumi rektora lön. Egy évvel rá, 1876-ban. január 18-án, eperjesi g. kath. püspökké nevezetett ki, ugyanez év május 21-kén püspökké lett szentelve, s ugyancsak 1876. április 3-án praecanisátatott.

Dr. Tóth Miklós nem a legjobb egészségnek örvendett, — magában hordta a bajt, mely oka volt halálának. Talán a túlfeszített munkásság is siettette halálát. E hó 4-én még egész jól érezte magát. Május hó 5-én, Szt. György napkor egy falusi bíró ügyes-bajos dologban a püspökhöz fordult segélyért. A püspök titkárja, K. ur a kertben találta, reggel ujsággal. A titkár elmondja a bíró dolgát és kéri a püspököt, mivel ez sürgős dolog, intezze el. A püspök rosszkedvűen int a kezével, hogy menjen el. A titkár szobájába vonult, de alig ült ott negyedóráig, a püspök nevetve jön be. A titkár azt hívén, hogy a püspök jóvá akarja tenni elébbi hidegségét, szintén nevet, de Tóth komolyan néz rá és mondja:

„Képzeld — elfeledtem beszélni!“

A titkár bánul.

„Igen... igen... beszélni, írni, olvasni elfeledtem. Eppen N. Gy.-nek (legjobb barátja) akartam táviratozni nevenapjára, s nem tudok!“

Valóban dadogott. Lefektették, az előhívott orvos piéczt rakatott rá. Majd jobban lett, majd

*) A 7-ik és 8-ik osztályt csak úgy végezhette, hogy a megynél irnokoskodott.

rosszabbul; fel is kelt, de újra főfájásról panaszkodott, s ágyba kellett fekünnie.

Voltak idők, amikor világosan eszmélt, de mikor állapota ismét rosszra fordult, Korányi Frigyes egyetemi tanárt hívták le Pestről, aki még később is, amikor elment, távirati uton rendelt gyógyszereket. Nem használt semmi. A derek főpap, igaz magyar ember, a szegények pártfogója: Tóth Miklós május hó 21-én délután 5 és 1/4 óra-kor kilehelte nemes lelkét.

*

Hogy a sok jó közül, amit tett, kiemeljünk egynehányat, álljon itt a következő. Ő eszközölte ki, hogy a g. kath. növendék-papság Eperjesen nevelthesse. A g. k. tápintézet sétatéri házát egy emelettel nagyobbította saját költségén (10.000 frt), s azonkívül a tápintézet növendékei javára 5000 frtnyi „egyenruha-alapítványt“ tett. A g. k. székesegyház belsejének renoválására 2000 frtot adott, s azonkívül a megtakarított pénzekből 3000 frtot tétett hozzá; ez is az ő fáradsága, érdeme. A kassai g. k. templom létesítése szintén az ő sikeres fáradozásának következménye. Erre 5000 frtot ajánlott fel.

A pap-árva leány-intézet javára megvette a Gallotsik-fele kertet s azonkívül erre a célra még egy nevezetes összeget adott.

Anyjára ment jótékonyágában, hogy saját szükségleteire alig maradt valamije. Legjobban jellemzi őt a következő nyilatkozat:

„En azt akarom, hogy halálom után ne maradjon utánam semmi. Egyszerű legyen a temetése, hiszen az ügyis biztosítva van.“

A magyar ált. biztosító intézetnél 1000 frt erejéig biztosította magát.

Jó magyar ember, igaz hazafi volt, aki egyházmegyéje megmagyarosítására törekedett; a püspöki lakban is mindenütt magyar felírások voltak.

*

Temetése általános részvét közepette május hó 24-én ment végbe Eperjesen a gör. kath. templomban, melyet Pasztélyi János munkácsi püspök ur ő méltósága nagyszámú eperjes-egyházmegyei gör. kath. papságtól környezve vezegzett.

Temetése impozáns volt s a nagy férfú magasztos életének megfelelő módon ment végbe. Részt vettek a temetésnél Csáska György szepességi püspök ő excellenciája, ki mint a boldogultnak kebelbarátja, kath. szertartás szerint végezte a holttetem felett a szokott halotti abszolutiót. Jelen valának a kassai káptalan küldöttei: Ngos Wandracsek, Weisz és Répászky kanonok urak. Smidt Kálmán kassai premontrei főgymn. tanár, számos kassa-egyházmegyei pap, a megyei és városi hivatal, a helyben állomásozó ezred tisztikara, a tűzoltó-egylet, mely a rendet példásan tartotta fenn, a helybeli főgymnasiunai és főelemi iskolai ifjuság a tanári kar vezetése alatt s a városi intelligencia felekezeti különbség nélkül volt képviselve.

A gyászmenet a gör. kath. templomból kiindulva, koszoruktól ékesített koporsóval megkezdte a főútezt és 3/4 12-kor tért vissza a gör. kath. templom alatti sirbolthoz, hol a koporsó a halottas kocsiról leemeltetvén, a sirbolthoz örök nyugalomra szállítottatott.

A koszorúk közül, melyek az elhunyt nagy férfú koporsóját ékítették, a nagy tolongásban csak a következőket jegyeztük fel: Az izraelita conglomerált hitközség koszoruja, a közös hadseregbeli tisztikar koszoruja, a honvéd tisztikaré, a káptalan koszoruja stb. stb.

*

És most amikor már ott nyugszik, ahol elődei, amikor már a többieknek is elmondta az utolsó évek történetét... most már mondjunk egy „Isten hozzád“-ot az elköltözött nemesszívű főpapnak, a kegyes jöltevőnek, a derek hazafinak!

Eperjes magyarsága és magyarosodása.

II.

Vegyük fel először azt a körülményt, hogy az a sok német ponyva-vállalat, melynek annyit áldoz olvasó-közönségünk napról-napra jobban nehezíti meg a magyar könyvek megjelenését. Eperjesen — számtalan példával illusztrálhatnók — igen nagy azok száma, a kik az u. n. „füzetes vállalatokat“ pártolják. Alig van ház, a melyikben az idegen ponyva-irodalmat pártolást nem talál. Ennek oka először a rendkívüli olcsóság, mely a szegényebbeknek is lehetővé teszi az ilyen „Roman-Zeitung“-ok megszerzését, s az a körülmény, hogy egy ily füzetnek leszállított árát, visszakapja a kiadó a német olvasó-közönségtől százsorosan. A mi olvasó-közönségünk olyan kicsiny, hogy azt össze nem lehet hasonlítani bármely terjedelmére nézve kisebb ország olvasó-közönségével

Ami bajunk kettő. Az első az, hogy a magyar olvasó-közönség izlését a sok ponyvatermék gyökerében rontotta el, s így a magyar könyvek megjelenéséről se vesz tudomást, a másik az, hogy a magyar olvasó-közönség azon része, mely szeret jó könyveket olvasni — nincs azon helyzetben, hogy a kiadók által kiszabott magas árt megadhassa.

Városunk közönsége, mint fennebb is említettük, az első bajban szenved. A sok ponyvatermék, melylyel városunk el van árasztva, megöli benne a szép és jó iránti fogékonyságot. Azért van az, hogy nem kell magyar könyv, magyar színház. Azért nem pártolunk egy jóra való magyar társulatot, mert: „akármilyen rossz német társulat, jobb a legkitünőbb, magyar társulatnál!“

Ha átkutatnók az eperjesi polgári házak könyvtárait, bizony sok helyen nem találunk magyar könyvet. De hát ott vannak a következő könyvek: „Eugenia“, „Izabella“, és ki tudja hány senszátiósabb senszátiósabb „világ-regény“. Jókai, Jósika művei, ritkák akár a fehér hollók. És Petőfi? Az meg van sok helyütt. Miért? Hja, a divat. Felkapták halála után harmincz esztendővel.

Nagyrészt a kiadók okai nyomorúságos irodalmi viszonyainknak Ha megtehetik azt Németországban, megtehetik azt Magyarországon is, hogy Jókai műveit 12-kros füzetkében adják ki. Akadna annyi pártolója a vállalatnak, hogy író, szedő, kiadó meglehetősen elégedve, De amikor Jókai regényeinek egy-egy 180—200 oldalra terjedő kötetje, egy forint, bizony igen kevesen veszik meg a hat kötetes regényt 6 frtért.

Hát még nálunk Sárosmegyében? Amikor egy rossz esztendő három jó esztendőnek hasznát teszi tönkre! Itten nálunk a magyar irodalom felvirágzásáról szó sem lehet, legalább addig az ideig nem, a míg a régi „jó“ időkben növekedtek helyét

az életerős, új nemzedék el nem foglalja. Hogy miért, azt a következő számban mondjuk el.

Eperjes, május hó 25-én.

Örömmel értesülünk a vallás- és közoktatási magy. kir. miniszteriumnak azon intézkedéséről, melynek folytán a magyar nyelvet nem bíró népiskolai tanítók számára a magyar nyelv elsajátítása céljából ez évben is a nyári szünet alatt póttanfolyam fog tartatni, és pedig a következő helyeken: Léva, Losonez, Sárospatak, Baja, Arad, Kolosvár, Székely-Keresztur, Zilah, Szeged, Maros-Sziget, Győr és Szombathely.

Ezen 12 hely közül Sárospatak esik legközelebb a sárosmegyei tanítóokra nézve. A póttanfolyam 6 hétig fog tartani és minden tanító segélyképen 70 kr. napidíjat húz.

Sokan fájlatják, hogy Eperjesen is nem rendeztetik ilyen póttanfolyam, mert Sárosmegyében még mindig nagy azon tanítók száma, kik a magyar nyelvet nem bírják, de kik rendkívül korlátozott anyagi helyzetüknél fogva s kivált a mezői munkák miatt gazdaságuktól ily messzire, 5-6 heti időre nem távozhatnak.

Azonban úgy hisszük, a kormánynak igen fontos okai vannak arra, hogy csak oly helyeken rendezzen magyar nyelvi póttanfolyamot, hol a lakosság kizárólag magyar. — Vegyük csak tekintetbe azon előnyt, hogy a tanító nemcsak az iskolában foglalkozik a magyar nyelvvel, hanem a könyvekből tanulja, hanem az iskolán kívül is mindenütt magyar szót hall, sőt kénytelen magyarul társalogni. Hát azon érdeklődés, azon lelkesedés, melyet a magyar néppel való érintkezés idegen nemzetiségű emberben mindig felkelt?

Csak az itt érintett két dolog oly nagy horderejű, hogy bizonyára megérdemli a tekintetbevételt mindenen előtt.

A múlt évben szintén Sárospatakon rendezett ily póttanfolyamban megyénkből 38 tanító vett részt. Ez nem csekély szám. És ha az arra hivatott hatóságok a miniszteri rendelet értelmében még közreműködnek arra, hogy a póttanfolyamban részt venni szándékozó tanítók községeiktől utiköltséget kapjanak, biztosan elvárható, hogy az érdekeltek, tekintettel az 1879. XVIII. törvényezikre, nem fogják az alkalmat elmulasztani, hogy állásukat biztosítsák.

Tornászati póttanfolyam ez évben csak Budapesten két helyen rendeztetik, melyen mindössze 60 tanító vehet részt. Minden tanító a póttanfolyam tartamára (szintén 6 hét) 80 frt segélyt kap.

F.

Különfélék.

Népnevelési mozgalom. Városunk területén a folyó év első negyedében élve született 57 fiú és 69 nő-gyermek, halva született 1 fiú és 1 nő; meghalt 47 fiú és 38 nő.

Rendőri statisztika. Megyénk területén 1881. évben gyilkossági eset előfordult 5; verekedés közbeni emberölés 12; véletlen haláleset, ide számítva az öngyilkosokat is 28; utonállás 6; feltöréssel párosult lopás 167; egyszerű lopások száma 205; verekedés és vegyes kihágás 313; tüzeset 111.

Az első majális. Pénteken tartott meg a collegiumi tanuló-ifjúság tavaszi táncvigalma a kies cseméthei fűdőben; a láthatár felhős volt ugyan, de azért számosan rándultak ki s a majális igen kedélyes és sikerült volt.

Gyászjelentés. Városunk egy jeles polgárral ismét szegényebb. A köztisztviselőben állott dr. N e h r e r A n t a l ú r, gyengült egészsége helyreállítása végett a budapesti Margitszigetre menvén, ott rosszábbul lett, f. hó 24-én élt 76-ik évében meghalt, s 26-án a kerepesi közsirkertben el is temettetett. Kegyeletes emlékezet kísérendi a boldogultat számos tisztelői részéről. Béke lengjen porai felett!

Hideg fürdő. A közóhajnak megfelelően, városunk egy derék polgára, Kovácsy János ügyvéd úr, a malom-árok mellett fekvő kertjében hideg fürdőt és zuhanyt épít, mely a pünkösdi ünnepek után fog megnyitástulni és a közönségnek rendelkezésére bocsátatni. A fürdő célszerűen és kényelemmel lesz berendezve s nem szenved kétséget, hogy a közönség sietni fog ezen egészségi szempontból annyira kívánatos és szükséges vállalatot támogatni és hasznára fordítani.

Az eperjesi evang. leány-egylet által 1882. május hó 13-án rendezett zeneestélynek — ha ezen kifejezéssel élhetek — szellemi oldala, a tisztelt „Eperjesi lapok“ mult számában elismerőleg már közölve lévén, bátorodom ezuttal csak az anyagi eredményt a következőkben köztudomásra juttatni. Belépti jegyek, és pedig úgy ülő mint álló helyek eladásából befolyt 305 frt 20 kr. Felülfizetésekből 49 frt 40 kr., összesen 354 frt 60 kr., levonva abból az összes kiadások rendezésére szükségeselt összeget 164 frt 60 kr. maradt tiszta bevételként 190 frt, amely rendeltetésének helyőre juttatott s illetőleg az eperjesi evang. leány-iskola alapjának átadatott. Felülfizetéseket teljesítették: Both M. család 5 frt, Villez Camillo úr 5 frt,

Krivoss Gyula úr 4 frt 40 kr. Linkesch Hermina úrnő 4 frt, Vandrák Vilma úrnő 4 frt, Berthóty Antónia úrnő 3 frt, Berzeviczy Amália úrnő 2 frt, Bancso Antal úr 1 frt 40 kr. Nehrer Agost úr 1 frt 40 kr. Novák Mihály úr 1 frt 20 kr. Szezhlo János, dr. Szezhlo Gusztáv, Tahy László, Berger Armin, Schönfeld Hugó, Haan Lajos, Haan Antal és Vilim János urak valamint Tahy Emilia úrnő 1-1 frttal = 9 frt. Podmanky János úr 80 kr. Makoviczky József, Flórián Jakab, Harfu th József, Reich Ign. ez. Mész Gyula, Benczúr Miklós, Winkler András, X. Y. Tardy József, Zsarnoviczky János, D. K. Linkesch Károly, Forgách József urak, és Sarlay Melania úrnő 40-40 krt = 5 frt 60 kr. Tahy István úr 20 kr. Zavadzky Szilárd úr 2 frt 40 kr. — Összesen 49 frt 40 kr. A leány-egylet nevében mindazoknak, akik belépti-jegyek vásárlása, felülfizetések teljesítése, s adakozások által a fenyes sikernek elérését közvetítették, a leghálásabb köszönetet mondva, nem mulaszthatom el elismerőleg kiemelni azon körülményt sem, hogy a helybeli bankegylet, a jótékony ezelt szem előtt tartva, nyomdai számlájának egy tetemes részét elengedte. Eperjes, 1882. évi május 22. Klefner Gyula, pénztárnok.

Vörös szerelmi drama. Kosik Samu szénhordó és Woitki Zsuzsa, egy 20 éves nőszemély, már 6 év óta közös háztartást vittek Budapesten egy nádor-utcai pinzelakásban. Nem éltek egymással valami esöndes életet. Kosikot megszállotta a féltékenység ördöge s kedvesét mindegyre elnéspákolta. A napokban éjjel, a mint Kosik haza tért, egy fiatal embert talált kedvesénél. A jogáiban sertet Kosik dühbe jött, felkapott egy palackot s úgy fejbe vágta vele a házi barátot, hogy az menten vörös fejjel nyult el a szoba földjén. De hát a csapodár Zsuzsára is leezke várt. Az asztalon nem csak palack, de kés is vala. Ezt is fölkapta Kosik, és úgy mellbe szurta vele Woitki Zsuzsát, hogy eszméletlenül rogyott össze. A zajra odaesődültek a háziak, de addig Kosik megugrott. Orvost hívtak, ki az eszméletlen nőszemélyt kórházba szállíttatá, ott fekszik most reménytelen állapotban. Kosikot a rendőrség keresi.

Minta gazember. A gasteini fegyházban nemrég hunyt el a linezi illetőségű Stolzberger Mihály. 1821-ben született s már 11 éves korában több nemű lopás miatt nyilvánosan megvesszőzték. 12 éves korában, midőn már a rendőrség többször kisebb büntetéseket szabott reá, Linzben két évre ítélték. — Alig szabadult ki innen 1840-ben lopásért nyolcz hónapra s 1841-ben hasonlóképp lopásért 16 hónapi súlyos fogságra ítélték. — 1843-ban besorozták de itt is lopott kétszer megszökött, először 50 botütést kapott, s másodsor 300 ember közt hatszor futattak. 1844-ben lopás miatt nyolczszoros vesszőfutásban (4800 ütés) részesült. 1854-ben áprilban újabb szökés s lopás miatt kilenezszeres vesszőfutást szenvedett 300 katoná közt (5400 ütés) s ugyanaz év július havában lopás miatt 30 botütést kapott. 1864-ben szökés s lopás miatt 300 katoná vesszője közt tizszer kellett végig futnia (6000 ütés) ez év július havában ismét ily büntetést kapott szeptemberben 80 ütést. 1847-ben újabb szökés s lopás miatt három évi erős fegyházra ítélték. 1848-ban nyolczadszor szökött ekkor 7 évi sanzemunkára ítélték s kimondták, hogy örökre méltatlan a katonai állásra. 1856-ban mint ezvil, fogságért négy havi börtönre, 1858-ban márcziusban fogságért hat havi börtönre, októberben öt évi nehéz fogságra, 1864-ben hat évi nehéz fogságra, 1872-ben öt évi s 1878-ban hat évi nehéz fogságra ítélték. Ez utóbbi fogságát, mely 1884-ben telt volna le, már nem tölthette be, mert időközben meghalt. Az előbbiekből látható, hogy Stolzberger életének csaknem kétharmad részét fogságban töltötte s ezenkívül 160 bot- s 25,800 vesszőütést kapott.

Eperies, den 27. Mai 1882.

Unter allgemeiner Trauer wurde Mittwoch den 24-ten I. M. der hiesige gr. kath. Bischof, Seine Hochwürden Herr Dr. M. Tóth zur ewigen Ruhe bestattet. Die hohe wie niedere Geistlichkeit der ganzen Umgegend, wie auch des Banjer und Unger Comitates gaben dem Seligen das Geleite; die Schulen, die Vertretungen der verschiedenen confessionellen Gemeinden und sonstige Corporationen hatten ein imposantes Contingent gestellt. Der von 6 Rappen gezogene, schön ausgestattete Leichenwagen trug den einfachen, von Kränzen über und über bedeckten Sarg. Auch die israelit. Gemeinde hatte einen Kranz gesandt. In voraus ging die vollzählige Militärbande aus Kaschau; nach ihm folgten die Chorsänger russischen Rituales, deren eigenthümlich wehmüthiger Gesang sehr ergreifend war. Die höchsten Comitats-, Stadt- und Militärbehörden waren anwesend und machten den üblichen Rundweg um die kath. Kathedrale zu Fuß mit. Die große anwesende Menschenmenge wurde durch einen von Feuerwehmännern gezogenen Cordon in Ordnung gehalten. So ging

dem die ganze Feierlichkeit ernst und würdevoll zu Ende.

Hinter dem Sarge sah man keine Verwandten des Verbliebenen trauern; wie er sich allein die Erlangung der hohen Kirchenwürde verdankt, so war es ihm andererseits nicht vergönnt mit den Erfolgen seines Lebens etwaige Nächstverwandte zu erfreuen. Er hatte deren nicht. Oder vielmehr: Das Schicksal hatte ihn ihrer beraubt. Doch was ihm das Schicksal nahm, das erwarb ihm wieder sein selten edles Herz. Durch eine Wohlthätigkeit und Milde, die weder einen Unterschied der Confessionen kannte, noch durch die Revenuen des Bisthums leicht ermöglicht ward, hatte er sich in den kurzen Jahren seines Wirkens die Achtung und Liebe Aller und Jeder erworben. Die Züge seiner Wohlthätigkeit sind viel zu bekannt um hier erst des Längeren aufgezählt werden zu müssen. Mit seinem Tode ist so manche Quelle unauffälliger, aber um so wirksamerer Wohlthat verjagt und gingen seinem Sarge auch nicht die üblichen Gebete und Dankfagungen jener Zahlreichen, die dem Verstorbenen Trost im Unglück schufen.

Die große Aufgabe eines Mannes seiner Stellung hatte der edle Verbliebene jedoch nicht bloß nach Seiten der Wohlthätigkeit und religiöser Duldsamkeit hin aufgefaßt, er fühlte ganz richtig auch die politische Bedeutsamkeit seiner Stellung heraus. Hat man ihm nun schon wegen seines Wirkens in ersterer Richtung unbedingtes und warmes Lob zu zollen, so ist seine kurze aber sehr segensreiche Thätigkeit auf letzterem Gebiete noch höher anzuschlagen. In seiner Eigenschaft als geistliches Haupt einer nach vielen Hunderttausenden zählenden Gemeinde, sah er es als seine patriotische Pflicht an, den Geist echten Magyarenthums und echter Vaterlandsliebe in seinem Bisthum auf das Kräftigste zu verbreiten. In einer Zeit vielfacher Intoleranz und mannigfachen Nationalitätenhaders war er daher ein Hort sowohl religiöser Duldung wie nationaler Gesinnung. Nach beiden Richtungen hin ein Muster, kann sein Andenken nimmer vergehen und das größte Lob seines Wirkens sich darauf beschränken: Mögen seine Nachfolger ihm gleichen!

Geschäfts- und Handels-Nachrichten.

Eperies, den 27. Mai.

Zu Beginn der Vorwoche gab es allenthalben Veranlassung zu der Befürchtung, daß die in Garten und Feld üppig stehende Vegetation über Nacht total vernichtet werden wird. Doch hatten wir Dienstag und Mittwoch Früh bloß leichte Fröste, die die Bohnen gänzlich, Erdäpfeln aber nur zum geringsten Theil beschädigten.

Am Plage herrschte in Folge der ungünstigen Witterung eine merkliche Verstimmung. Die Zufuhren sind sehr schwach. Hafer und Mais sind etwas gestiegen, sonst bleiben die Fruchtpreise bis auf's weitere unverändert.

Amtlich protocollirte Fruchtpreise

vom 25. Mai.

nach Meterzentnern (métermázsánként).

	I.	II.		I.	II.
	fl. kr.	fl. kr.		fl. kr.	fl. kr.
Weizen	10	9 50	Erbsen	9	8 50
Halbfrucht	—	—	Speck	84	80
Roggen	6 50	6	Schweinefett	88	84
Gerste	6	5 50	Heu	2 40	1 80
Hafer	6	5 50	Stroh	—	90
Hirse	12	11	Rindfleisch pr. K.	—	48
Kukurutz	7	6 50	Spiritus pr. Liter	—	25
Erdäpfel	2 20	1 80	30grädiger	—	—
Linsen	10	9 50	Butter ein Kilo	—	80
Fisolen	7	6 50	Eier pr. Paar	—	4

Getreidegeschäft in Bpest den 24. Mai.

Weizen war nur in größeren Posten offerirt, die Kauflust zeigte sich wesentlich günstiger, die Tendenz wurde fester. Mais etwas angenehmer, preishaltend. Gerste und Hafer fest, Roggen matt. Verkauft wurde: Weizen: Theis, 400 Mztr 76 5 fl. 12 30, 2500 Mztr 76.5 fl. 12.65, 700 Mztr 75 8 fl. 12.65, 250 Mztr 74.2 fl. 12 35, Alles per drei Monate. — Walachischer 150 Mztr 64 fl. 2500 Mztr 68 8 fl. 9.10, Beides per drei Monate. — Gerste: 200 Mztr fl. 7 50, 500 Mztr fl. 7.30. Beides per Kasse. — Mais: 700 Mztr fl. 7 40 per Kasse, 250 Mztr fl. 7 40 per drei Monate. Hafer: 800 Mztr fl. 8 20, 200 Mztr fl. 8.—,

500 Mztr fl. 7.20 m
Tern
ermattete
Standpunkt
schließt 5
wurde 23
und fl. 10
fl. 7.40, m
Es n
fl. 10 67
7.32 6.
6 50 6.
Septemb

Peti
Bier-Konf
warenhandl
kolonialwa
habe „Zan
renhändler“
Petition an
erhaltung d
Es werden
system in
daß bezügl
hofften Ber
der fünf
Auslande m

170. 1882.

Az e
közhirre t
gör. kath.
marhaillon
1882. évi
sen a váro
Kelt

1

400,000 Mark
zu gewinnen.

GYA

vas,
zék

500 Mztr fl. 7.87¹/₂, 600 Mztr fl. 7.60, 200 Mztr fl. 7.20 mit Zujag, Alles per Kaffe.

Termine: Herbst-Weizen eröffnete etwas fester, ermattete jedoch bald wieder und blieb auf vorigem Standpunkte. Mais zog einige Kreuzer an, Hafer schließt 5 kr. billiger. Raps unverändert. Gehandelt wurde Weizen per Herbst zu fl. 10.69, fl. 10.68 und fl. 10.65, Mais Walachischer per Mai-Juni zu fl. 7.40, und Banater per Juli-August zu fl. 7.39.

Es notirt Usance: Herbst-Weizen fl. 10.64 G, fl. 10.67 W. — Banater Mais per Mai-Juni fl. 7.32 G, fl. 7.35 Waare. — Herbst-Hafer zu fl. 6.50 G, fl. 6.55 W. — Rohl-Raps per August-September fl. 13³/₈ G. fl. 13³/₈ Waare.

K. Albert.

Tagesneuigkeiten.

Petition gegen die Zucker-, Kaffee- und Bier-Konsumsteuer. Die ungarländischen Kolonialwarenhandlcr und zwar der „Landesverband der Kolonialwarenhandlcr“ und die vor kurzem stattgehabte „Landes Enquete der ungarischen Kolonialwarenhandlcr“ richteten am 12. d. eine gemeinsame Petition an das Abgeordnetenhaus gegen die Aufrechterhaltung der Konsumsteuern in ihrer bisherigen Form. Es werden die Uebelstände des Pauschalsteuersystems in der Eingabe hervorgehoben und auch betont, daß bezüglich des Ertrages dem Finanzärar die angehofften Vortheile nicht zutheil werden, der Import der fünf Kilogramm wiegenden Packete aus dem Auslande werde trotz der Schutzmaßregeln schwun-

haft betrieben und eine radikale Ausgleichung der vielen Ungerechtigkeiten und Ungleichmäßigkeiten der Besteuerung werde erst dann möglich sein, wenn die Waare selbst mit der Steuer belegt und so die Ueberwälzung derselben auf die Konsumenten nach Maßgabe des Konsums ermöglicht werde. Diesbezüglich empfiehlt die Petition die Errichtung einer Konsumzoll-Schranke längst der ganzen Landesgrenze. Es wird der Nachweis versucht, daß diese Maßregel nicht allein zweckmäßig ist, sondern daß derselben weder das Verhältnis zur andern Reichshälfte, noch über große Kostspieligkeit im Wege stehe. Die Petenten heben hervor, daß sie nicht als Individuen, sondern als Vertreter der ganzen gefährdeten Geschäftsbranche die Legislative um Abhilfe bitten, insofern noch eine Remedur möglich ist.

Interessant ist die in der heutigen Nummer unserer Zeitung sich befindende Glücks-Anzeige von Samuel Heckscher senr. in Hamburg. Diefes Haus hat sich durch seine prompte und verschwiegene Auszahlung der hier und in der Umgegend gewonnenen Beträge einen dermaßen guten Ruf erworben, daß wir Jedem auf dessen heutiges Injerat schon an dieser Stelle aufmerksam machen.

Felelős szerkesztő: **Kyssa Géza.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos.**

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

A lapokban több ízben a Kaufman és Lichtenstein helybeli pálinkagyárosok ellen folyt perem

*) E rovat alatt közlöttekert nem vállal felelőséget a szerkesztő.

alkalmából közlöttek megvilágosítására szükségesnek tartom kinyilatkoztatni, miszerint nevezett cég sósorszeszét nemesak az enyémhez teljesen hasonló üvegekben, de sőt védjegyem és czimkéim utánzásával bocsátotta forgalomba, s a nagy közönség e külső hasonlatosság által tévútra vezetettve, azt az én készítményemnek tartva vásárolta, minek következtében folyton érkeztek hozzám panaszok, hogy a sósorszesz a régiebb minőségnek meg nem felel (az utánzat nem is felelhetett meg) s nehogy kitünőnek ismert ezikkem hitelle a hamisítások által tönkre tétessék, de másrészt, hogy védjegyem utánzása miatti jogsérelmemet orvosoltathassam keresetet indítottam Kaufmann és Lichtenstein cég ellen s ugy a tek. fővárosi tanács, mint másodfoku iparhatóság 54105/881 sz. a. végzése, mint a nm. m. kir. földmívelési, ipar- és keresk. min. mint harmadfoku iparhatóság 8909/882 sz. végzésével kimondotta, hogy Kaufmann és Lichtenstein védjegy bitorlást követtek el, s 100 frt bírságra s czimkéik elkobzására ítélte.

Az ilyféle hamisítványok vételétől óvandó a t. nagy közönséget, tisztelettel figyelmeztetem miszerint az általam készített sósorszesz üvegeim a kis üvegeken 319. és a nagyokon 320. sz. a belajstromozott védjegyem, s azon házam látképe van feltüntetve, s csakis ezek jó minőségeért keskedem.

Budapest, 1882. május hó 15-én.

Bráza y Kálmán.

H i v a t a l o s r o v a t.

170. 1882. bmsz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Az eperjesi kir. közjegyző részéről ezennel közhírré tetetik, miszerint nehai dr. Tóth Miklós gör. kath. szert. püspök hagyatékához tartozó marhaállomány u. m. ló, tehén, üsző és sertés 1882. évi május hó 30-án d. e. 9 órakor Eperjesen a városi majorban fog elárvereztetni.

Kelt Eperjesen, 1882. május 25.

1

Dobay Sándor s. k.
kir. közjegyző mint bírói megbizott.

29 szám. 1882.

Árverési hirdetemény.

Alóírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1882. évi 6085 tk. számú végzése által az eperjesi takarékpénztár végrehajtó javára Ivanov János és társai ellen 9000 frt tőke, ennek 1878. évi november hó 1 napjától számítandó 10% kamatai és eddig összesen 10 frt 95 kr. perköltség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1619 frt 50 krra becsültek lovak, tehének, juhok, birkák, bárányok és szerekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a girálti kir. járásbíróság 1882. évi 602. számú kiküldést rendelő végzése

1—

folytán Babafalván leendő eszközzésére 1882. évi május hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni lognak. A netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, hogy jogajkat az elébb idézett t. cz. 111. és 112. §. szabályan érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Girálton, 1882-ik évi május hó 15. napján.

Paulay Zsigmond,
kir. bírósi végrehajtó.

Nem hivatalos hirdetések.

400,000 Mark zu gewinnen.

Diese enorme Summe beträgt im glücklichsten Falle event. der Haupttreffer, welcher in der von der Ham-urger Regierung genehmigten und mit dem ganzen Staatsvermögen garantierte Geldlotterie zu gewinnen ist. — Zusammen enthält die Lotterie 47,600 Gewinne im Betrage von 8,634,275 Mark, welche in 7. Abtheilungen oder Classen nach untenstehender Reihenfolge ausgelost werden. — Die Ziehungen fallen rasch aufeinander, für die erste Ziehung nehmen wir Bestellungen an bis

30. Mai d. J.

Der Hauptgewinn der Lotterie beträgt wie bereits bemerkt, event. 400,000 Mk. Specieell enthält die Lotterie Gewinne von 250,000 Mk., 150,000, 100,000, 60,000, 50,000 und viele von 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000 Mark ect. ect.

Gegen Einsendung des Loospreises für die 1. Ziehung von Ö. W. fl. 3.50 für ein ganzes Originalloos, Ö. W. fl. 1.75 für ein halbes Originalloos, und 90 kr. für ein viertel Originalloos versenden wir die Originallose (keine Promessen) gültig für die erste Ziehung sofort an die Besteller. — Der Betrag kann in österr. Banknoten oder in österr. event. ung. Postmarken, und am bequemsten pr. recommendirten Brief eingesandt werden. Bei jeder Loosendung wird das ganze Ziehungs-Programm von uns beigelegt, wraus genau zu ersehen, wie viel Gewinne in jeder Classe gezogen werden. Die einlaufenden Bestellungen werden registirt, und sofort nach der Ziehung empfangen die Besteller die amtliche Ziehungsliste und die Gewinnelder. Unsere Firma besteht schon über ein halbes Jahrhundert und ist in Österreich-Ungarn genügend bekannt. Wir danken dem P. T. Publikum für das uns bisher entgegengebrachte Vertrauen und versprechen auch für die Folge, alle Bestellungen prompt und exact auszuführen und die gewonnenen Gelder sofort auszuhändigen. Wir machen hiedurch nochmals darauf aufmerksam, dass die von uns angekündigte Lotterie kein Privat-Unternehmen ist, sondern dass die Hamburger Regierung für die pünktliche Auszahlung der gewonnenen Gelder garantirt.

In Anbetracht dieser unbedingten Sicherheit hoffen wir auf recht zahlreiche Betheiligung. Man beliebe die Bestellung direct zu adressiren an

Jsenthal & Co.

Banquiers u. Hauptlotteriebureau Hamburg.

Reihenfolge der Auslosung.

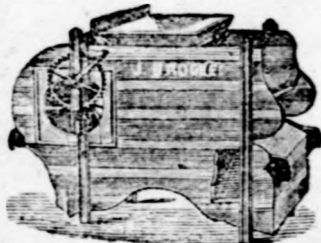
1. Cl. 1 á 12,000 Mk., 1 á 5000, 1 á 4000, 1 á 3000, 1 á 2000, 2 á 1000 = 2000, 3 á 500 = 1500, 5 á 300 = 1500, 10 á 200 = 2000, 25 á 100 = 2500, 50 á 50 = 2500, 3900 á 20 = 78,000, zusammen 4000 Gewinne = 116,000 Mark, 2. Classe 4000 Gewinne = 210,620 Mark, 3. Classe 4000 Gewinne = 331,150 Mark, 4. Classe 4000 Gewinne = 452,100 Mark, 5. Classe 2500 Gewinne = 415,600 Mark, 6. Classe 1500 Gewinne = 351,655 Mark, 7. Classe 27,600 Gewinne und 1 Prämie = 6,757,150 Mark.

BROGLE JÓZSEF

gép és rostalemez gyára BUDAPESTEN.

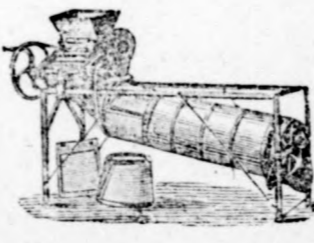
GYÁR: vácozi-ut az osztr. államvaspálya közelében, RAKTÁR: vácozi-örut 68. sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kintüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieuröket, változó rostával
Tisztító gépeket, szelel- lövel

Különlegességek malmok számára;
28.466. szám alatt szabadalmazott
hármás ekéiket,

cséplőgép-rostákat, lyukasztott és hasított lemezeket
vas, acél és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szereket. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

1—15

A francia nyelvben és társalgásban órákat ad és erre vonatkozó jelentkezéseket naponta elfogad

2—3

Özv. Tutkóné,

Magyar-uteza, Zelinka-féle ház.

Zahnarzt Med. und Chirurg. Dr.
JOSEF KIRCHHAMMER aus Wien
giebt hiemit bekannt, dass er am Montag den 29. Mai im Hotel „Zum schwarzen Adler“ eintreffen wird.

Lipóczyer Mineral-Quellen

SALVATOR

Gesundheits- und Tafelwasser ersten Ranges.

Das Lipóczyer Salvator-Wasser eignet sich durch seinen grossen Reichthum an natürlicher Kohlensäure ganz besonders als Erfrischungs-Getränk, denn es ist **eisenfrei** und gibt mit Wein, Citronensaft und anderen Säuren gemischt, das angenehmste und lieblichste Mousseux.

Die Vorzüge dieses Wassers in medizinischer Hinsicht sind eminent und ist es hauptsächlich der bedeutende Gehalt an **Borsäurem Natrium** und **kohlensaurem Lithion**, welcher es zum Unicum unter allen ähnlichen Wässern macht. Spezifisch wirksam daher und von keiner derartigen Quelle erreicht, ist die Heilkraft des Lipóczyer Salvator-Wassers in allen jenen Krankheiten, die auf übermässige Ansammlung von Harnsäure beruhen, wie bei Gicht, Gallen- und Nierensteinen, deren Entfernung es durch häufige schmerzlose Harnausscheidung bewirkt.

Ausgezeichnete Anwendung findet auch das Lipóczyer Salvator-Wasser in Krankheiten der Schleimhäute, der Athmungsorgane, ferner bei Verdauungsbeschwerden, übermässiger Schleim und Säurebildung im Magen, Hämorrhoidal-leiden, bei Gelbsucht, gestörter Blutcirculation, Scrophelsucht etc., etc.

Versandt in ¹/₁ und ¹/₂ Literflaschen.

Käuflich in aller bekannten Mineralwasser-Depots: **Lipóczyer-Quellen-Direction Epéries.**

General-Depot: **Carl Linkesch Epéries.**

2 | 12

Man biete dem Glücke die Hand!

400,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle die **Hamburger grosse Geld-Verloosung**, welche vom Staate genehmigt und garantiert ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Classen **47,600 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell **Mark 400,000** speciell aber

1 Gewinn a M. 250,000	3 Gewinne a M. 6000
1 Gewinn a M. 100,000	54 Gewinne a M. 5000
1 Gewinn a M. 50,000	5 Gewinne a M. 4000
1 Gewinn a M. 20,000	108 Gewinne a M. 3000
1 Gewinn a M. 10,000	264 Gewinne a M. 2000
2 Gewinne a M. 5,000	10 Gewinne a M. 1500
3 Gewinne a M. 3,000	3 Gewinne a M. 1000
4 Gewinne a M. 2,500	530 Gewinne a M. 1000
2 Gewinne a M. 2,000	1073 Gewinne a M. 500
1 Gewinn a M. 1,500	27,069 Gewinne a M. 445
1 Gewinn a M. 1,000	Zus. 18,438 Gewinne a M.
24 Gewinne a M. 10,000	300, 200, 150, 124, 100, 94
3 Gewinne a M. 8,000	57, 50, 40, 20
- Von diesen Gewinnen gelangen in erster Classe, 4000 im Gesamtbetrage von M. 116,000 zur Verloosung.

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich festgestellt.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser grossen vom Staate garantierten Geldverloosung kostet 1 ganzes Original-Loos nur **Mark 6** oder fl. 3¹/₂ ö. B.-N. 1 halbes " " " 3 " " 1¹/₂ " " 1 viertel " " " 1¹/₂ " " 30 kr.

Alle Aufträge werden sofort gegen Einsendung, Postzahlung oder Nachnahme des Betrages mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt, aus welchen sowohl die Eintheilung der Gewinne auf die resp. Classen, als auch die betreffenden Einlagen zu ersehen sind und senden wir nach jeder Ziehung unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Auf Verlangen versenden wir den amtlichen Plan franco im Voraus zur Einsichtnahme und erklären uns ferner bereit bei Nicht-Convenienz die Loose gegen Rückzahlung des Betrages vor der Ziehung zurückzunehmen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt planmässig prompt unter Staats-Garantie. Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders begünstigt und haben wir unseren Interessenten oftmals die grössten Treffer ausbezahlt, u. a. solche von **Mark 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000** etc.

Vorausichtlich kann bei einem solchen auf der **solidesten Basis** gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Bethheiligung mit Bestimmtheit gerechnet werden, und bitten wir daher, um alle Aufträge ausführen zu können, uns die Bestellungen baldigst und jedenfalls vor dem **31. Mai d. J.** zukommen zu lassen.

Raufmann & Simon,
Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg. 2-3

P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Bethheiligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen. **D. O.**

Haupt-Gewinn event **400,000 Mark.**

Die Gewinne garantiert der Staat

Glücks-Anzeige.

Einladung zur Bethheiligung an den **Gewinn-Chancen** der vom Staate Hamburg garantierten grossen Geld-Lotterie, in welcher über

8 Millionen 940,275 Mark

sicher gewonnen werden müssen. Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 93,500 Loose enthält, sind folgende, nämlich: Der grösste Gewinn ist ev. **400,000 Mark.**

Prämie 250,000 M.	54 Gew. a 5000 M.
1 Gew. a 100,000 M.	5 Gew. a 4000 M.
1 Gew. a 50,000 M.	108 Gew. a 3000 M.
1 Gew. a 20,000 M.	264 Gew. a 2000 M.
2 Gew. a 10,000 M.	10 Gew. a 1500 M.
3 Gew. a 5,000 M.	3 Gew. a 1200 M.
4 Gew. a 3,000 M.	530 Gew. a 1000 M.
2 Gew. a 2,500 M.	1073 Gew. a 500 M.
1 Gew. a 2,000 M.	101 Gew. a 300 M.
2 Gew. a 1,500 M.	25 Gew. a 250 M.
1 Gew. a 1,000 M.	85 Gew. a 200 M.
24 Gew. a 10,000 M.	100 Gew. a 150 M.
3 Gew. a 8,000 M.	27069 Gew. a 145 M.
3 Gew. a 6,000 M.	etc. etc. im Ganzen
- 47600 Gewinne

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung. Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den **14. und 15. Juni d. J.**

festgestellt und kostet hierzu das ganze Originalloos nur **3 fl. 50 kr. ö. W.** das halbe Originalloos nur **1 fl. 75 kr. ö. W.** das viertel Originalloos nur **88 kr. ö. W.**

und werden diese vom Staate garantierten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Bethheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach statgeblicher Ziehung sofort die amtliche Ziehungliste unaufgefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewingelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postzahlungskarte oder per re-commandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der unthe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum **14. Juni d. J.** vertrauensvoll an

Samuel Beckscher senr.,
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg. 1-3